

ХРИСТО БОТЕВ

ДОЛАПЪТ

Част 0 от „Вестник „Будилник““

chitanka.info

Долапът, на който се въртят от толкова време насам чираците на Фуада и Алиа, се спря, и на височината остана Сар Чизмели^[1] Мехмед ага. Туй нещо овехтя, както е овехтял и мозъкът на фанариотския патриарх. Но цариградските хаваджии^[2], а в туй число и пачаврата „Турция“ ни разправят за знаменитостите на този мъж и за неговата програма. Той бил знаменит с това, че едно време, като си връзвал една заран гащите, Фуад рекъл на Мехмеда: „Хайде, чоджум, сенда чираам ол!“^[3] и го проводил да коли и беси из Сирия. Сега вече, като везир, този знаменит мъж (мъж е и наш Генович) издал и програма за политиката си. Смишълът на тая програма е: новият везир във ваншната си политика ще се пази да не яде свинско месо, а ще гледа да яде само онова, което заячва стомахът на държавата му, и във въпроса за пицеварението, заедно с другите министри, ще се върти на долапът. А колкото за вътрешната политика на този мъж, то тя ще върви, както върви и мозъкът на долапчийт. Долапът ли се върти според този мозък или мозъкът според долапа — не знаем; но реформаторът, дипломатически да кажем, дошел е вече в онова нормално състояние, в което трябва да бъде царят на трудолюбивите дембели и цивилизованите варвари; сир. като човек долапчийт е полудял, а като турчин — дошел му е умът, та и показва вече великата си воля върх сахалите, огледалата, стъклата и сичките неща, направени от шейтана^[4] и донесени за смях в стаята му. Ополеон чорбаджи, гогона Октория и Маджар Фиранца бяха разбъркали с клечка турския ум, но той си дойде пак на мястото, и султанът троши сега огледалата, защото му се смеят и му думат: „Син ти не е твой син! Син ти няма да стане цар!“, а сахатите — защото показвали часът, в който ще умре и Турция, и той. Но долапът се върти, мозъкът се извива и фанариотският патриарх, който има альш-вериш с небето, моли се богу и пее: „исполаети!“ Ами в. везир? От долапа той ще прави преобразования в държавата, каквито прави и долапчийт в стаята си, само той няма да троши огледала и сахати, а овчите глави на раята — доде се завърти пак долапът и краката на мъжът се потътрят по земята, а на везирската височина дойде други чирак и каже: „Куку! И аз не ям свинско!“ и начне и той да прави преобразования. Тъй, но в таз чифутска чаршия се дробят зальци за попара, и попарата ще бъде добра! Само кой ли ще я сърба? О! Честит си, български народе! Честита е твоята кожа!

[1] Саръ Чизмели — с жълти чизми; преносно: някой си. ↑

[2] хаваджии — вестникари. ↑

[3] Хайде, чоджум, сенда чираам ол! — Хайде, дете мое, и ти ми стани слуга! ↑

[4] Шейтан — Дявол. ↑

Издание:

Вестник „Будилник“ — г. I, бр. 1 от 1 май 1873 г.

ЗАСЛУГИ

Имате удоволствието да четете тази книга благодарение на *Моята библиотека* и нейните всеотдайни помощници.

МОЯТА БИБЛИОТЕКА

<http://chitanka.info>

Вие също можете да помогнете за обогатяването на *Моята библиотека*. Посетете **работното ателие**, за да научите повече.